

Агафонова Надія Олександрівна. Народилася 1.02.1978 р. в Миколаєві. Закінчила: факультет української філології Миколаївського державного педагогічного університету; факультет правознавства МАУП; магістратуру Інституту державного управління ЧНУ ім. П. Могили. Автор поетичної книжки «Пой дождю осанну» (2010). Публікувалась у регіональній та всеукраїнській періодиці, в поетичних антологіях. Пише українською й російською мовами. Член Конгресу літераторів України (2006). Член Національної спілки письменників України (2016).

Надія АГАФОНОВА

## I МОВИ ЗАМОВКНУТЬ

### ЧАКЛУН

Ти читаєш уголос вірші – ліпиш із пластиліну,  
випускаєш крилатих коників у повітря.  
І летять чудернацькі пегасики понад рими,  
і ламають поцілені в мене холодні вістря  
огорож цього міста. Зима – це обійми страхів.  
Ти читаєш рядки, мов чаклун. Мов останній книжник.  
Розбиваючи тишу, як лід, з-під якого підсніжник  
проросте на твій голос. На дактиль і амфібрахій.

### ВИШНІ

У маршрутці напис затертий: «дверима не грюкати». А вона і не грюкає. Мляво сідає позаду.  
У неї в навушниках – тиша із рідного саду, кущик жасмину, півники, листя латуку.  
За вікном потрощено вулиці іграшкові, сонце спливає кров’ю на виднокрузі.  
Передай водієві, усі маршрути безглазді, якщо небо вдягли у вицвілу форму військову.  
Доки зростає скорбота, як швидкість цунамі, повзуть угорі хмарини сірими танками.  
Вона шепотить молитви до Божої Мами і до своєї – убитої вчора на ганку (снаряд у будинок поцілив). Заплюшивши очі, вона промовляє нечутно – виведи, Отче, вивези, Отче, мене із закляклого саду, я глуха і не справжня – я випала із свічада, я – знекровлена туша оглушеної тварини.  
Отче мовчить, поливає змарнілий жасмин.  
А потім говорить до неї так, що чує вона, як росте їй у горлі трава – мертвa, торішня.  
І маршрутка стара заводиться на раз-два.  
І в навушниках – вишні. Донбаські зрубані вишні.

\* \* \*

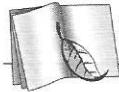
Якби це місто вміло писати,  
воно б мало за розділові знаки котів:  
рудих, як знаки оклику,  
плямистих, як двокрапка,  
сірих і довгохвостих, як знаки питання.  
Якби я вміла це місто читати,  
вивчила б його напам’ять –  
з усіма вулицями-рядками  
і котами на них.

## ДИТИНСТВО

Руки твої –  
небесне повір'я, мамо,  
високо-високо.  
Ліва – журавлик,  
права – синичка.  
Жодної не впіймати.  
У світі чужих і ворожих ніг  
упнуся носом в твої коліна.  
У волоссі –  
шептіт птахів.

\* \* \*

Щороку,  
точнісінько перед Великоднем,  
стара Марта видирається на табурет –  
обмахнути порох зі світлини на стіні.  
Високо над столом  
вісім пар очей  
у тріснутій білій рамі  
на всю хату мовчать про Бога,  
у якого живі всі,  
навіть кіт Хома  
на руках у бабусі Ганни,  
яка сидить у першому ряді.  
Позаду неї –  
дві світлі плями:  
Онопрій і Фрол,  
дід і прадід.  
Стояли, дивилися у майбутнє,  
в яке пірнули без вороття.  
Років десять тому  
вони ще були на фото.  
Потім зникли, наче й не було  
нікого.  
Марта не пам'ятас,  
коли це відбулося.  
Може, того дня,  
коли сестра народила двійнят,  
а може, тієї ночі,  
коли приходила Ганна  
й гукала Хому.  
Марта не пам'ятас,  
а світлина живе своїм життям.  
Поруч із Ганною три порожні стільці,  
на них сиділи  
її пррабабуся, тітка, свекруха.  
Марта помітила їхню відсутність  
рік тому,  
протираючи скло навколо порожняви.  
Так зникло вже сім осіб  
з її роду.  
Сусід каже – це все сонячне світло, Марта.  
Папір такий давній – вигорає –  
сама незабаром станеш такою,  
це все світло, Марта, світло...



Щороку,  
точнісінько перед Великоднем,  
світло таке яскраве й чисте, що  
порошинки на склі старому  
висять, як камені.  
Марта, крекуччи, видирається на табурет.  
Порожнява в білій рамі  
не вгаває,  
говорить, говорить,  
заговорюється.

\* \* \*

Край пшеничного поля  
мертва бабка  
дедалі блакитнішає.  
Застигла хвилинною стрілкою  
у глянсі роси.  
Зустріч мовчання земного  
з небесною тишею  
промовляє.

### МИНУС ТРИДЦЯТЬ П'ЯТЬ

Коли ми були сніговими заметами,  
водостічні струни будинків  
видавалися нам трубами ієрихонськими.  
З балконів зривалися  
грона бурульок  
і розбивалися на льодяники,  
смачніші за «барбариски»,  
що їх так любив прозорий олень.  
Він стояв посеред нашої вулиці.  
посеред нашої тихої вулиці,  
на якій ми лежали, щасливі й чисті,  
як бабині простирадла,  
під блакитним сонцем.  
Ми лежали й не чули,  
як дні пішли ешелонами,  
не лишилося від вулиці навіть назви,  
лише стара ялова слива.  
Олень досі стоїть під нею  
і дивиться, дивиться,  
як сіється сніг лапатий,  
засипає дитячі мрії.

### НЕ ПЕРЕМИНАЄ

У цьому госпісі  
працюють самі ангели.  
І птахи.  
Ангели-санітари  
в запраних балахонах.  
І птахи  
чорніш від землі,  
що покриває усе,  
як Любов –  
це про неї

шепоче ангелові  
невпинно  
сива голова Катря.  
З купи простирадл і бінтів  
тягнеться до неба тонка нитка голосу.  
«Любов ніколи не переминає», –  
шепоче ангелові голова,  
молить ангела голова.  
Ангел стойть над Катрею,  
розчиняє усмішку у склянці сутінків.  
Любити – його робота.  
На підвіконні  
чорна ляпка із дзьобом  
настовбурчилася в очікуванні.  
Коли увірветься нитка,  
птах розправить крила  
і полетить зі звісткою.  
Ангел розгладить зморшку  
на чолі раби Божої Катерини.  
І мови замовкнуть,  
і знання зникне.

\* \* \*

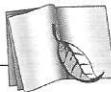
Усе на світі – вода.  
Жива та мертвa.  
Прозора та каламутна,  
як очі людей.  
Як утрачена мова дерев.  
Вікові їхні кільця,  
мов кола на тихій воді,  
розходяться від насінини,  
кинутої у землю.  
Якщо йти проти часу,  
земля стає океаном.  
Блакитним ліхтариком космосу.  
Незабудкою.  
Дух Божий ширяє понад нею.

\* \* \*

Поезія – як Маріанський жолоб.  
Що більша глибина,  
то вищий тиск.

## РІЗДВО

цієї ночі  
навіть сніг особливий  
сіється із землі на небо  
як молитва комусь  
  
небо розчахнute  
для тебе й мене  
для будь-кого хто живий  
  
сім розстебнущих гудзиків Великого  
Возу  
мерехтять в сніговому серпанку



вийдеш на вулицю  
рахувати зорі  
чekати на зустріч  
аж раптом хтось теплий тицьнеться у долоньку –  
віслочок:  
ходімо  
ходімо до Нього –  
народився

### ОЧІ СМЕРЕК

Очі смерек схожі на стиглі вишні.  
Очі смерек бачить лише Всевишній.  
І той, хто про себе не знає  
нічого,  
нічого,  
нічого.

### ЗЯБЛИК

Сосни.  
Первісна правда землі –  
в зеленому.  
Входячи в ліс,  
пірнаю у води сущого.  
На поверхні  
тендітним човником –  
синя пісенька зяблика  
як прелюдія неба.

### ТАВРІЯ

Високовольтні ЛЕП –  
шестирукі боги степів.  
Розкresлили небо в лінійку  
войни електричні.  
Пишуть у зошиті цьому  
печалі многая  
ластівки  
і половецькі баби.

\* \* \*

Книжки ненаписані  
крила шукають  
у шпаківні.  
Тіло своє дерев'яне  
несеш, як транспарант  
на мітингу,  
важко й безглуздо.  
Боїшся різких рухів,  
відчуваєш силу гнізда.